

Elämyksiä maisemasta ja luonnosta

KAUPUNGINPUUTARHURIEN SEURAN
KESÄLUENTOPÄIVÄT 2019

Maisema-asiantuntija
Auli Hirvonen
MKN maisemapalvelut
ProAgria Etelä-Suomi ry

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

MKN Maisemapalvelut

Olemme valtakunnallinen toimija

Osa ProAgriaa ry:tä, oma tulosryhmä

Maisema-ja ympäristöasiantuntijoita yhteensä noin 20

Etelä-Suomen MKN maisemapalveluissa 5 asiantuntijaa

Kehitysjohtaja Leena Lahdenvesi -Korhonen , Maa- ja kotitalousnaisten keskus

Painopisteitä:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja säilyttäminen

Avoimien viheralueiden kehittäminen

Kulttuurimaiseman hoidon kehittäminen

Kotimainen maatalous ja ruuantuotanto

Maiseman tuotteistus – lähimatkailun lisääntyminen

Maisema on kaikkien aistien avulla koettu suhteellisen laaja ympäristö

*Maisemaa ei ole
olemassa ilman
ihmisen kokemusta siitä.*

*Havainnoidessaan
ympäristöään
ihminen muodostaa
mielikuvia maisemasta.*

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

Kulttuurimaisema on ihmisen ja luonnon yhteisvaikutuksesta syntynyttä ympäristöä, jota voi tarkastella esimerkiksi alueellisena, visuaalisena, *kokemuksellisena* tai historiallisena kokonaisuutena.

Maisema voi tarjota henkisiä kokemuksia tarjoamalla mahdollisuuden lumoutua.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

Miellyttävän maiseman tunnusmerkit

- Ihmistä miellyttävä maisema on jäsentynyt, monimuotoinen, salaperäinen, luettava, pyöreitä muotoja, vihreää kasvillisuutta ja vettä. Maisemassa tulee olla syvyyttä ja sen sisään voi mennä. (Salonen 2010)
- Suomalaisten naisten kertomuksissa itselle sopiva ja hyvää oloa tuottavaa metsää kuvataan hiljaisena, hyväntuoksuisena ja pehmytkulkuisena. Iso vanhat puut symboloivat vakautta ja turvallisuutta, suojaa ja edustavat pysyvyyttä ja voimaa. (Lauren 2009)
- Laajasti tunnustettu luonnon ja maiseman hyvinvointivaikutukset

Ihmisen ja maiseman välinen suhde

Ihmisen ja maiseman välinen suhde koostuu neljästä erilaisesta näkökulmasta. (Jordan 2000)

- Maisema on ihmisille fyysinen nautinto, missä koetaan miltä maisema tuntuu tai näyttää.
- Maisema on myös sosiaalinen nautinto, joka saadaan maisemassa sosiaalisissa tilanteissa.
- Psyykkinen nautinto liittyy kognitiivisten ja emotionaalisten haasteiden ratkaisuun luonnossa.
- Ideologista nautintoa saadaan, kun maisema on harmoniassa käyttäjän arvomaailman kanssa.

Mistä elämykset syntyvät?

Ihmiset eivät osta tuotteita ja palveluja

– he ostavat mm. vuorovaikutusta, aitoutta, tarinoita ja taikaa

Elämys syntyy, kun saa jotain enemmän kuin odottaa.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

1. Moniaistisuus

- ihmiset kokevat liikkumis- ja tekemisympäristön ja maiseman moniaistisesti, sillä positiivinen ja voimakas kokemus vaatii aistien yhteispeliä – tätä voidaan vahvistaa
- mm. sauna, vesi, tuli, ruokailu, metsät, niityt, maisema ja eläimet, aistipuutarhat

2. Mysteerejä ja taikaa

- metsät
 - mosaiikkimaiset alueet - niittyjen, hakamaisten alueiden ja metsien vuorottelua
 - maisemapellot
 - suuret puut
-
- kaikkea ei paljasteta yhdellä kertaa, löytämisen riemua
-
- tarinoilla suuri merkitys

3. Näköalat ja näkymät

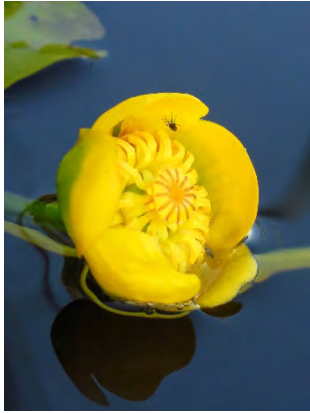
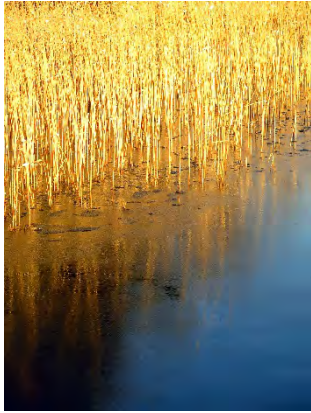
Maisemaa katsoessa paikan päällä kehollisuus on suuri osa tapahtumaa. Kehollisuus on sitä, että tuntee huimauksen katsoessaan alas, oman pienuutensa ja ajallisuutensa maiseman rinnalla, mykistymisen sen edessä. – Minna Mäkelä -

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

4. Vesi

- voimakas elämysten luoja
- elämän eliksiiri

5. Luonnon monimuotoisuus

- mitä monipuolisempi luonto
sitä kiinnostavampi maisema

- Luonnon monimuotoisuuskato huomioitava ja säilytettävä ja hoidettava erilaisia elinympäristöjä niin maaseudulla kuin kaupungeissa

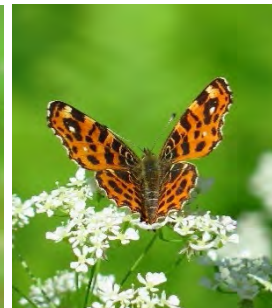
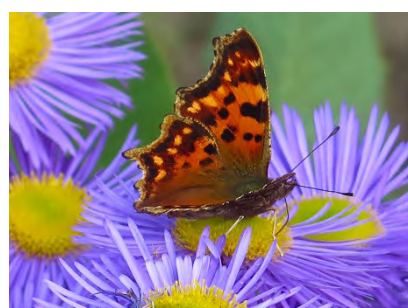
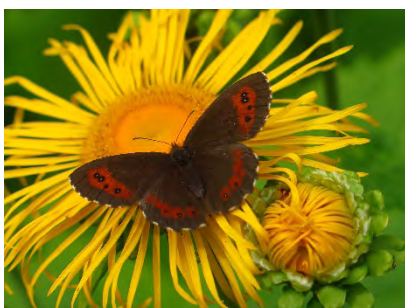
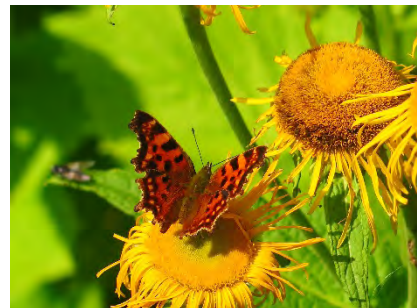
MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

Älä metsitä
niittyjä!

8. Perhoset

- perhosniityt ja -puistot
- lisää lumoa viheralueille
- kaikkien suosikkeja

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

7. Maisemapellot – kiinnostavat, niitä on aivan liian vähän, varsinkin hyviä

- vaatii viljelykierron, vähintään 5-vuotisen, vaihtuva ilme vuosittain, paljon mahdollisuuksia

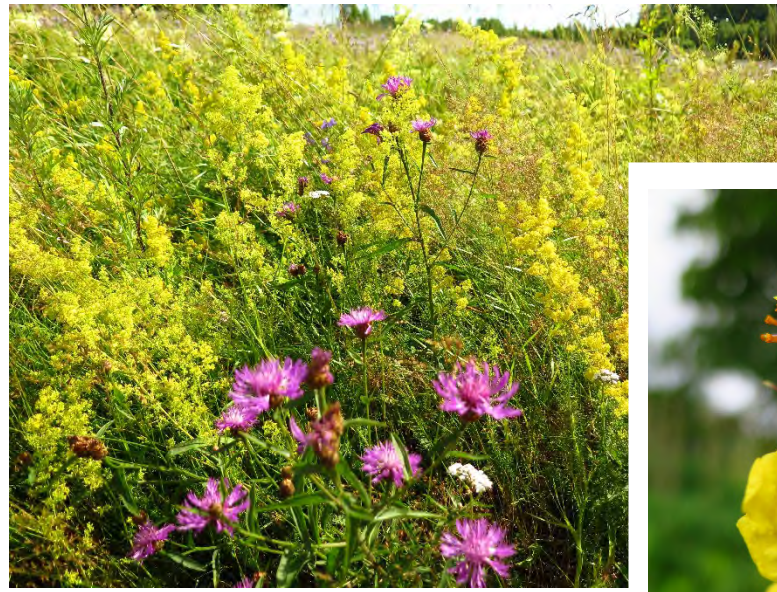

8. Niityt

- ketoja, arvoniittyjä,
tuoreita niittyjä,
maisemaniittyjä, rantaniittyjä
ja merenrantaniittyjä

- avoimien viheralueiden
kartoitukset ja
kehittämissuunnitelmat
muodostavat kuvan
kokonaisuudesta sekä alueiden
arvosta ja helpottavat
kunnossapitoa

- ovat lumon keskittymiä
(linnut, hyönteiset, kasvit)

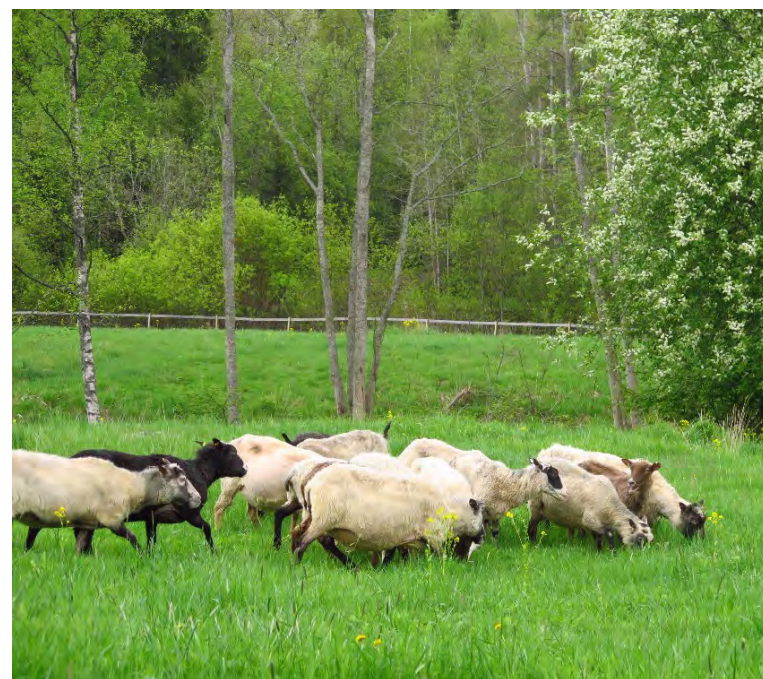

9. Laidunnus

- eläimillä suuri vaikutus ihmiseen, maisemaan ja luontoon

- Laidunpankista eläimiä

www.laidunpankki.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

10. Aidaton laidunnus

- Hämeen linnan vallit
- Paimenkoirien ja paimenen avulla toteutettu laidunnus
- Muinaisjäännösalueella aitaaminen ei ole mahdollista
- Erittäin suosittu asukkaiden ja vierailijoiden parissa
- Viisi vuotta hoidettu laiduntamalla

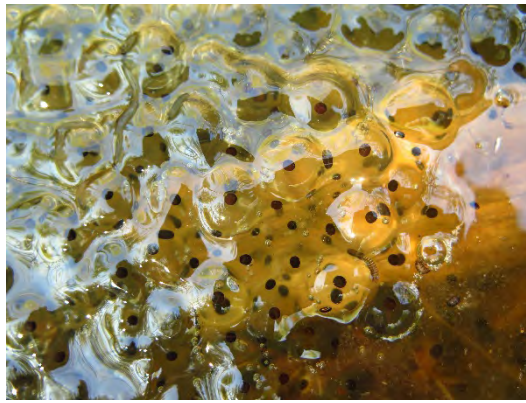
MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

11. Kosteikot

Kosteikot

- esteettisiä
- luonnon monimuotoisuus
- lintujen tarkkailu
- kosteikkopuistot?

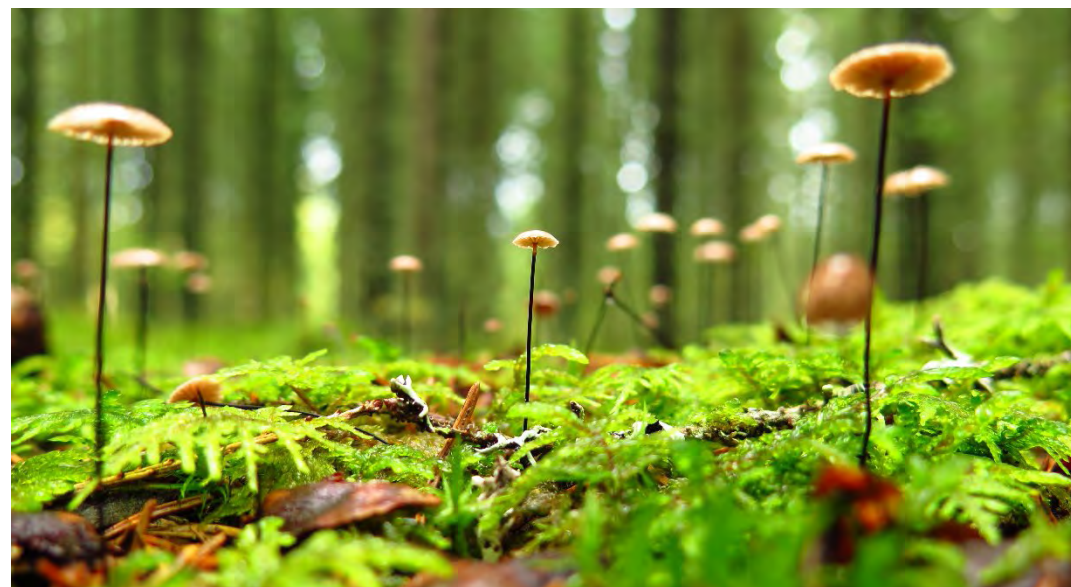

11. Yksityiskohtien voimaa

- lahopuu, sammalet ja sienet

Lahopuupuistot?

Elämysten saavutettavuus

– on luontoa ja maisemaa – mutta onko polkuja, opasteita, tuotteistusta, oppaita ja palveluja?

Maisemaan on päästävä sisään.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI

Maisema on tuote, lisäarvo ja brändi

Esimerkkinä: maiseman, luonnon
kulttuuriympäristön, puiston
ja ruuan yhdistäminen.
Toimintaa ja oppimista.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
ETELÄ-SUOMI